

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Meștinaș
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cho.
 Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889
 ISSN-L 2734 -6889

România - prima țară din lume unde Biblia a fost transpusă integral în versuri cu rime!

Cristian Petru BĂLAN¹

Ioan CIORCA

De același autor:
BIBLIA ÎN VERSURI

Premieră mondială absolută, prima adaptare integrală în versuri, cuprinzând cele 66 de cărți ale Scripturii, respectiv Vechiul și Noul Testament.

Tipărită în format A4, lucrarea însumează 1886 de pagini.

www.edituraecou.ro

Poetul Ioan Ciorca, un mecanic de locomotive din Cluj-Napoca, în prezent absolvent al facultății de filosofie, a transpus prima biblie din lume în frumoase versuri românești, o surpriză oedită inedită!

Mă consider unul din cei mai norocoși oameni deoarece, acum când vă scriu, am în fața mea prima Biblie din lume scrisă în versuri cu rimă. Majoritatea oamenilor a auzit că pe întreg globul există aproximativ 3000 de limbi, fiecare cu dialectele și graiurile ei. Deși Biblia este singură carte tradusă majoritar în numărul de limbi ale lumii, încă nu se poate spune că ea sa tradus în toate cele peste 3000 de limbi ci, integral și cu precizie, în cca 800 din ele, dar sunt informați că numai în 15 ani fiecare om de pe pământ va putea citi această carte în limba lui. Traducătorii de la „Wycliffe Biblie”, cea mai mare organizație de traducere a Scripturilor, cred că până în 2025 se poate traduce Biblia și pentru cele 2200 de limbi în care nu este tradusă. Pentru a putea duce la bun sfârșit campania de traducere, se fac eforturi de strângere a resurselor de bani, estimate la 1 miliard de dolari. Și totuși, vestea bună este că Sfânta Scriptură este destul de cunoscută în peste 3000 de idiomuri, dar nu cu traduceri integrale. Așadar, nu există nici o limbă de pe glob în care să nu fi fost traduse măcar o mică parte din ea, îndeosebi din Noul Testament.

Biblia, (substantiv plural grecesc) care înseamnă „Cărțile” - 66 de cărți - are două părți: Vechiul Testament și Noul Testament, ambele cu mai mulți autori (Vechiul Testament - începe a scrie cu 1500 de ani înainte de Hristos și conține cărți canonice): Geneza, Exod, Leviticul, Numeri, Deuteronomul, Iosua, Judecători, Rut, 1. Samuel, 2 Samuel, 1 Împărați, 2 Împărați, 1 Cronici, 2 Cronici, Ezra, Neemia, Estera, Iov, Psalmii, Pildele sau Proverbele, Eclesiastul, Cântarea Cântărilor, Isaia, Ieremia, Plângerile lui Ieremia, Ezechil, Daniel, Osea, Ioel,

¹ Membru titular al Uniunii Scriitorilor Români, Glen Ellyn, Illinois, SUA, 21 septembrie 2021, articol preluat din *Confluente literare*, nr.2021

Amos, Obadia, Iona, Mica, Naum, Habacuc, Tefania, Hagai, Zaharia, Maleahi, Noul Testament: Matei, Marcu, Luca, Ioan, Faptele Apostolilor, Romani, 1 Corinteni, 2 Corinteni, Galateni, Efeseni, Filipeni, Coloseni, 1 Tesaloniceni, 2 Tesaloniceni, 1 Timotei, 2 Timotei, Tit, Filimon, Evrei, Iacov, 1 Petru, 2 Petru, 1 Ioan, 2 Ioan, 3 Ioan, Iuda, Apocalipsa.)

Trebuie să subliniez că sunt în toate cele 3000 de limbi în care Biblia există redată integral sau doar fragmentar, de-a lungul a mai bine de trei milenii, nimeni niciodată nu sa gândit ca această capodoperă să fie redată într-un limbaj poetic care să aibă ritm, rimă, formă prozodice fixe și figuri de stil, iar această prezență a încercat iată că ne onorează să fie făcută chiar pe plaiurile mioritice, de către un poet din Cluj-Napoca, românul Ioan Ciorca.

Las la o parte încercările - trecătoare, timide și foarte mici încercări - s-au făcut sporadic în diferite limbi ale lumii, chiar și în România, dar numai din cartea psalmilor și a proverbelor ori simple rezumări poetice din alte capitole, dar marea Biblie, această capodoperă în totalitatea ei, uriașa Biblie, nimeni, absolut nimeni, nu a încercat să fi versificat vreodată integral... Și iată de ce: A versifica Biblia (peste 1220 de pagini) este o muncă enormă, colosală și foarte responsabilă, necesită eforturi supraomenești. Unii cred că așa ceva nici nu ar mai fi necesar de vreme ce avem deja suficient de text original sau că nici nu se poate încerca un experiment inutil. Ei nu au dreptate. De aceea se înțelege că fără invocarea inspirației care vin de la Duhul Sfânt, o asemenea muncă de Sisif poate deveni riscantă, ducând la confuzii teologice și la modificările de conținut. A versifica chiar și o singură pagină din Sfintele Scripturi presupune categoric o chemare specială, binecuvântări divine, dar și un travaliu deosebit de extenuant (**Biblia în versuri românești a ieșit de 2045 de pag.!**), iar clujeanul nostru vedem că sa achitat onorabil de el, cu toată cinstea, cu toată dragostea și cu toată grija pentru nealterarea mesajului original, dorind ca greșelile să nu existe deloc sau să fie cât mai multe cu puțință. Bravul poet român știa din capul locului la ce riscuri se expune, știa bine că este într-un totu răspunzător pentru distorsionarea chiar și a unui singur cuvânt socotit sacru, mai ales că Apocalipsa se încheie clar cu un avertisment foarte serios față de cei care încearcă să schimbe sensul scripturilor: „Dacă le va mai adăuga cineva ceva, Dumnezeu îi va adăuga plăgile care sunt arătate în cartea aceasta; iar de va scoate cineva ceva din cuvintele cărților acestui profil, Dumnezeu îi va scoate partea lui din pomul vieților și din cetatea cea sfântă, care sunt sănătate în cartea aceasta.” (Citat din *Apocalipsa Sf. Ioan*, în traducerea lui Bartolomeu Anania).

*

Desigur, fiind vorba de o lucrare de importanță istorică, demnă de Cartea Recordurilor, nu întrebăm curioși cu toții: oare cine este autorul? Ioan Ciorca este un personaj minunat, unul din cei mai mulți români ce-i are țara noastră, un ardelean serios care, cum se spunea într-o emisiune televizată din Cluj, „a reușit să-și ducă la bun sfârșit proiectul, chiar dacă la început nu stăpânea arta condeiului. După orele de serviciu, Nea Nelu de la service-ul auto își spăla mâinile de ulei de motor și devenea scriitor. Când sa decis să ne redea Biblia în versuri, se află la începutul „carierii” de autor și asta pentru că prima sa lucrare i-a luat ceva timp, mai precis vreo 16 ani din viață... Autorul a transpus cele 66 de cărți ale Bibliei în versuri, însă bani de tipărire a avut doar pentru Noul Testament (tiraj infim), cel vechi plătindu-l din salariul său. Mecanic de profesie, lucra ziua în atelier iar în timpul liber trudea în slujba Domnului. Între timp, a făcut și facultatea de Filozofie a celei mai prestigioase universități din Cluj, pe care a terminat-o cu media zece. Nu ia fost deloc ușor!

Cartea lui, de 1368 de pag. și 3,5 kg, se bucură acum de apreciere nu doar din partea oamenilor simpli, a credincioșilor, ci și a clericilor, a unor ziariști și scriitori, dar asta nu este suficient, căci toată omenirea ar trebui să știe de ea! „Autorul are această mare virtute pentru a se limpezi anumite sensuri ale Sfintei Scripturi și a le face mai mult pe înțelesul oamenilor. Este un efort colosal, dar cu atât mai mult decât să-l înțelegi și să reușească să o transcrie în versuri”, crede Bogdan Ivanov, purtător de cuvânt la Mitropolia Clujului. Am citat din prezentarea videoclipului televiziunii din Cluj. Ceea ce a omis să ne amintească televiziunea clujeană este, ceea ce este relativ tânărul și minunatul meșter-poet Ciorca, este absolvent Liceului industrial nr. 2 Cluj-Napoca, al Universității Babeș-Bolyai din acest municipiu, având specializare în istorie-filosofie, Facultatea de științe politice, cu masterat în Științe administrative și masterat în Etică profesională, toate terminate cu brio. Dânsul este iubit de colegii lui, nu numai pentru că a publicat mai multe cărți, articole și eseuri, dar și pentru cele trei brevete de invenție în domeniul

auto, pentru obținerea unei medalii de argint la Salonul național de inventică din 2007 și a unei medalii de aur la Salonul internațional de inventică din 2008.

Un astfel de om excepțional nu ar putea produce decât tot o operă excepțională! Pentru a întări cu exemplul concret cele spuse aici, vom încerca - printr-o metodă comparativă - să cităm mai multe versete din capitolele Vechiului și Noului Testament, apoi să le urmărim cu mult inspirat autor le-a convertit în versuri:

În versiunea din ebraică a versetului 1, cap. 1, din Vechiul Testament, Facerea, Gala Galaction redă cuvintele astfel:

הָאֲרֶץ וְאֵת הַשָּׁמַיִם אֶת אֱלֹהִים בְּרָא, בְּרֵאשִׁית אֶת

1. La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul,
2. Și pământul era netocmit și gol. Întuneric era deasupra adâncului și Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor.

Arhiereul și poetul Bartolomeu Valeriu Anania le traduce:

1. Întru 'nceput a făcut Dumnezeu cerul și pământul.
2. Dar pământul era nedeslușit și ne 'mplinit, și întuneric era deasupra genunii; și Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor.

Preotul Dimitrie Cornilescu le traduce:

1. La început, Dumnezeu a făcut cerurile și pământul.
2. Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric și Duhul lui Dumnezeu se mișcă pe deasupra apelor.

Aceste versete sunt redade astfel de poetul Ioan Ciorca:

1. La început, Dumnezeu Sfântul A făcut cerul și pământul.
2. Pământul era gol cuprins, Iar peste-al apelor întins, Al beznei val stăpân era. Doar Duhul Domnului zbură Peste a apelor pustie.

Frumos și simplu, nu? - păstrând mesajul originalului.

Iată acum un scurt fragment din „Cântarea cântărilor”,

trad. Gala Galaction (fragm. Cap. 4, primele 7 versete):

Ce frumoasă ești, iubit, ce frumoasă ești! Ochii tăi sunt ochi de porumbiță, sub marama ta. Părul tău este ca o turmă de cap poposită pe coama muntelui Galaad.

- Cant 1,15; Cant 5.12; Cant 6.5;
- 2 Dinții tăi sunt ca o turmă de oi tunse care ies din scăldătoare, toate cu gemeni, și niciuna din ele nu este stearpă.
- Cant 6.6;
- 3 Buzele tale sunt ca un fir de cârmâz, și gura ta este drăguță; obrazul tău este ca o jumătate de rodie, sub marama ta.
- Cant 6.7;
- 4 Gâtul tău este ca turnul lui David, zidit ca să fie fie o casă de arme; o mie de scuturi atârnă de el, toate scuturi de viteji.
- Cant 7.4; Neem 3,19;
- 5 Amândouă țâțele tale sunt ca doi pui de cerb, ca gemenii unei căprioare care pasc între crini.
- Prov 5.19; Cant 7.3;
- 6 Până se răcorește ziua și până fug umbrele, voi veni la tine, munte de mir, și la tine, deal de tămâie.
- Cant 2.17;
- 7 Ești frumoasă de tot, iubit, și n-ai niciun cusur.

Acum - aceeași, în traducerea lui Cornilescu:

1. *Ce frumoasă ești, iubit, ce frumoasă ești! Ochii tăi sînt ochi de porumbiță, supt măhrama ta. Părul tău este ca o turmă de capre, poposită pe coama muntelui Galaad.*
2. *Dinții tăi sînt ca o turmă de oi tunse, cari ies din scăldătoare, toate cu gemeni, și nici una din ele nu este stearpă.*
3. *Buzele tale sînt ca un fir de cîrmîz, și gura ta este drăguță; obrazul tău este ca o jumătate de rodie, supt măhrama ta.*
4. *Gîtul tău este ca turnul lui David, zidit ca să fie o casă de arme; o mie de scuturi atîrnă de el, toate scuturi de viteji.*
5. *Amîndouă țîțele tale sînt ca doi pui de cerb, ca gemenii unei căprioare, cari pasc între crini.*
6. *Pînă se răcorește ziua, și pînă fug umbrele, voi veni la tine, munte de mir, și la tine, deal de tămîie.*
7. *Ești frumoasă de tot, iubit, și n'ai nici un cusur.*

4

„Cântarea cântărilor”, cap. 4, vers. 1-7, versificat de Ioan Ciorca:

- 1. *"Iubita mea, nu te privești?*
- *Te uită ce frumoasă ești!*
- *Îți sunt ai ochilor bobîțe,*
- *Ca ochii unei porumbițe*
- *Și sub maramă strălucesc*
- *La părul tău dacă privesc ,*
- *Gîndul îmi zboară, iar pe urmă,*
- *Îmi amintește de o turmă*
- *De capre care s-au oprit*
- *Și-apoi odihnă la găsit*
- *Pe înălțimea muntelui,*
- *Pe piscul Galaadului,*

- 2. *Ca și o turmă de oi care*
- *Tunse-au ieșit din scăldătoare,*
- *Iar între ele nu se poate,*
- *Sterpe a se afla, căci toate,*
- *Gemeni doar au - ia seama bine -*
- *Așa-s ai tăi din mine pentru mine.*

- 3. *Buzele tale mă îmbie*
- *Fir de cîrmîz îmi par să fie.*
- *Drăguță este gura ta.*
- *Obrazul tău ar arăta*
- *Ca rodia, de bună seamă,*
- *Cum se zărește sub maramă.*

- 4. *Gîtul ți l-am asemuit*
- *Cu turnul ce a fost zidit*
- *De David, cu o casă-n care*
- *Arme sunt puse, spre păstrare.*
- *Scuturi atîrnă de-al său vreți*
- *Și sunt doar scuturi de viteji;*
- *O mie fost-au numerate*
- *Și-s numai de viteji purtate.*

- 5. *Privesc la sânii tăi și-mi par*
- *Doi pui de cerb. Când mă uit iar,*

- *Îmi par doi gemeni, bunăoară,*
- *Precum doi pui de căprioară*
- *Cari între crini au apărut,*
- *leșiți în voie la păscut.*

- *6. Până când se mai răcorește,*
- *Până când umbra se lungeste -*
- *Munte de aur - voi fi la tine.*
- *Deal de tămâie să știi bine*
- *Că vei ajunge, negreșit.*

- *7. Frumoasă ești. Când te-am privit,*
- *Nici un cusur nu ți-am aflat,*
- *Oricât de mult am încercat.*

5

Fără să exagerăm prea mult, am putea spune că autorul **Bibliei în versuri românești** a practicat un spirit real de jertfă, din mai multe punct de vedere, pentru a-și fi putut materializa visul. În final, rugăciunile poetului Ioan Ciorca, un suflet profund credincios, au fost auzite de divinitate care ia răsplătit munca scoțându-i în cale oameni săritori care l-au ajutat în modul cel mai concret, toți înțelegând importanța uriașei lucrări. Drept urmare, așa cum ne-a informat ziarista Antonia Bodea, la data de 23 ianuarie 2013, a avut loc lansarea monumentalului volum în versuri, VECHIUL TESTAMENT, apărut sub egida Asociației Cultural Creștin-umanitare "Ars Vivat", Ediție Princeps 2013, legată în piele și inscripționat cu foiță de aur. La timp a venit și ajuta Asociația Cluj The Day care, împreună cu Liga Scriitorilor Români a sprijinit tipărirea și punerea în circulație a acestei unice cărți. Și nu a fost o afirmație în vânt, fiindcă, iată: și promisiunea aceasta a fost împlinită ...

La începutul anului 2014, ediția Armonii Culturale din Adjudecarea apărării și NOUL TESTAMENT în versuri (584 pag.), Tot legat și în format mare ca și celălalt volum, având o postfață de preotul Radu Botiș. Trebuie să subliniem în mod deosebit că apariția acestor scripturi în versiunea a colaborat substanțial acest preot-inimă Radu Botiș, președinții asociației mai sus menționate, Ars Vivat, și membru al Ligii Scriitorilor Români, filiala Maramureș. Prefațată de prof. dr. Ioan Chirilă, cartea versificată a Vechiului Testament se constituie într-un veritabil act de evanghelizare printr-o menire cu adevărat apostolică a autorului „într-un veac rățăcit”, cum scrie domnia sa. Sub coordonarea d-lui Claudiu Pădurean, corespondent la Radio România Actualități, lansarea acestor cărți, inedit monument românesc de cultură, a avut loc în spațiul localului „Los Toreros” din Cluj-Napoca, în prezența unui public numeros și avizat.

După cuvântul de deschidere adresat de dl. Claudiu Pădurean, Marc, nepotul autorului în vârstă de 7 ani, a recitat primul verset din Facerea. Scriitorul Al. Florin Țene, președintele LSR, a subliniat rolul Bibliei în cultura omenirii și a apreciat efortul autorului volumului de față, care a elaborat pe parcursul a peste 15 ani de trudă acest act colosal. „Prin gestul său - a subliniat președinte Ligii - dl. Ioan Ciorca apare Românei Profunde, care cu modestie, în tăcere, creează pentru veșnicie, pentru tezaurul culturii române”.

Viitorul pas planificat este reunirea celor două testamente în versiuni într-o singură Biblie mare care să fie cunoscută de orice român. Nu există deocamdată fonduri suficiente (decât optimiste speranțe) pentru această finalizare la care, totuși, se lucrează, urmând să apară în Statele Unite.

Ca și în toate versurile din Vechiul Testament, trecând la Testamentul cel nou, poetul Ioan Ciorca folosește același tip de versificație, cu rînduri de 8 silabe, ritm iambic și rimă împerecheată.

Să vedem cum au fost interpretate în versuri versetele evanghelistului Ioan, de la capitolul 1, din traducerea lui Gala Galaction, Bartolomeu Anania și Dimitrie Cornilescu, în Noul Testament.

Mai întâi traducerea pr. Galaction din grecește:

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος

1. La început era Cuvântul și Cuvântul era cu Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.

οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν.

2. Acesta era întru început la Dumnezeu.

πάντα δι • αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὄγέγονεν.

3. Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu sa făcut din ce sa făcut.

ἐν αὐτῷ ζωή ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων

4. Întru El era viață și viața era înaintea oamenilor.

καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

5. Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o

Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης

Părintele Bartolomeu Anania traduce mai nuanțat:

1. Întru 'neapărat era.

2. Acesta era dintru 'nceput la Dumnezeu;

3. toate printr 'Însul s'au făcut din ceea ce se face.

4. Viața era într 'Însul, și viața era lumina oamenilor;

5. și lumina întru întuneric luminează și întuneric nu a cuprins-o.

Traducerea lui Dimitrie Cornilescu:

1. La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu.

2. El era la început cu Dumnezeu.

3. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, na fost făcut fără El.

4. În El era viața, și viața era lumina oamenilor.

5. Lumina luminează în întuneric, și întunerecul na biruit-o.

Iată cum versifică poetul Ioan Ciorca Capit. 1, versetele 1-5 din Sf. Apostol Ioan:

1. Na fost nici cerul, nici pământul,

Ci, la-nceput, a fost Cuvântul.

Acest Cuvânt a fost, mereu,

Alături cu Dumnezeu:

Și Dumnezeu, deci chiar Prea Sfântul,

Sa dovedit a fi Cuvântul.

2. Pe Dumnezeu, neconținut –

De la-nceput - El L-a-nsoțit.

3. Tot ceea ce a fost creat,

Numai prin El a fost durat;

Nimic, din ce sa pomenit,

Fără de El, nu sa zidit.

4. Măsura Lui, de viață-i plină,

Iar ea-i a omului lumină.

5. Lumina-n bezna strălucește,

Iar bezna nu o biruiește.

Am oferit aceste câteva exemple pentru a putea înțelege mecanismul de lucru al autorului a cărui transcriere poetică este mai de grabă analitică decât sintetică, ceea ce vine în avantajul cititorului. Dacă cineva își pune întrebarea ce ar folosi să avem o Biblie versificată, răspunsul s-ar oferi simplu: versificări întotdeauna au ajutat memorizarea textului mult mai ușor și mai rapid decât în termen, fapt incontestabil și întărit de declarațiile tuturor actorilor care au experimentat acest adevăr ori de câte ori au avut de interpretat roluri versificate.

Presupunând că, alături de o Biblie clasică, fiecare am avea și această traducere în versuri, alternând textele pe care le citim, am căpătat dintr-o dată fără a percepe în stereo a comunicărilor urmărite. Desigur, eu nu am citit toată această măreață lucrare cu filă, deoarece orice Biblie nu trebuie citită ca un roman, chiar dacă autorul declară că o vede mai mult ca o operă literară decât religioasă. Ea

poate fi studiată, pe sărite, în funcții de versetele și capitolele care ne interesează la un moment dat, dar ceea ce am citit până acum, oriunde am deschis aceste captivante pagini, m-a încântat pe deplin. În primul rând, am simțit că într-o lucrare este o incontestabilă și ambițioasă încercând de a muta uriașul fluviu biblic al Vechiului și Noului Testament de pe tărâmurile sfinte ale străvechii Palestine pe luminoasele noastre plaiuri mioritice... A fost o ambiție auctorială uriașă care, fericire.

Nu pot încheia această succintă și modestă prezintă a unei Opera Magna fără să-l felicit călduros pe distinsul autor, atât în numele meu cât și în multor români care, cu toții, ar dori mult să aibă în mâini lor o așa măreață lucrare inedită. Numai că, pentru a se putea împlini acest nobil deziderat, autoritățile responsabile cu viața culturală a acestor țări trebuie să se implice practic în posibilitatea de a se finanța editarea Bibliei române versificate în tiraj care să o scoată din anonimat, impulsionând-o să ajungă cât mai mult, mai curând în Cartea Mondială a Recordurilor, după cum merită cu prisosință.